

Ny svensk Banklovgivning.

Den her i Tidsskriftet tidligere (1886 S. 373) udtalte Spaadom om en nær forestaaende Løsning af de svenske Bankreformspørgsmaal er ikke gaaet i Opfyldelse. Opmærksomheden hos Rigsdag og Befolkning har i de sidste Aar saa stærkt været optagen af det store Omslag i Toldpolitiken, som bragte nye Mænd og gamle Synsmaader til Røret, at Interessen for Banksager, der ellers pleje at høre til Rigsdagssamlingernes daglige Kost, har maattet træde i Skyggen. For at holde Spørgsmaalet aabent har Regeringen, efterhaanden som de private Seddelbankers Oktrojer udløb, stadigt kun fornyet disse til Udgangen af 1893, og til dette Tidspunkt vil Situationen da efter menneskelig Beregning være lagt endeligt til Rette for en gennemgribende Reform af Seddelbankvæsenet.

Indeværende Aar har ikke desto mindre bragt et Bidrag til Banklovgivningen, som ganske vist passerede Rigsdagen saa godt som ubemærket, men som fortjener at kendes, ikke mindst som et Vidnesbyrd om den protektionistiske Statsstyrelses Villighed til at gennemføre Bankreformen, hvis det forundes den.

Ved Lov af 7. Juni d. A. om »seddeludgivende Privatbanks, Bankaktiebolags og Sparbanks Konkurs«, der træder i Kraft den 1. Januar 1890, er nemlig et gammelt Stridsspørgsmaal blandt Lovfortolkerne bragt ud af Verden. Som bekendt baseres de svenske private Seddel-

Ny svensk Banklovgivning.

Den her i Tidsskriftet tidligere (1886 S. 373) udtalte Spaadom om en nær forestaaende Løsning af de svenske Bankreformspørgsmaal er ikke gaaet i Opfyldelse. Opmærksomheden hos Rigsdag og Befolkning har i de sidste Aar saa stærkt været optagen af det store Omslag i Toldpolitiken, som bragte nye Mænd og gamle Synsmaader til Røret, at Interessen for Banksager, der ellers pleje at høre til Rigsdagssamlingernes daglige Kost, har maattet træde i Skyggen. For at holde Spørgsmaalet aabent har Regeringen, efterhaanden som de private Seddelbankers Oktrojer udløb, stadigt kun fornyet disse til Udgangen af 1893, og til dette Tidspunkt vil Situationen da efter menneskelig Beregning være lagt endeligt til Rette for en gennemgribende Reform af Seddelbankvæsenet.

Indeværende Aar har ikke desto mindre bragt et Bidrag til Banklovgivningen, som ganske vist passerede Rigsdagen saa godt som ubemærket, men som fortjener at kendes, ikke mindst som et Vidnesbyrd om den protektionistiske Statsstyrelses Villighed til at gennemføre Bankreformen, hvis det forundes den.

Ved Lov af 7. Juni d. A. om »seddeludgivende Privatbanks, Bankaktiebolags og Sparbanks Konkurs«, der træder i Kraft den 1. Januar 1890, er nemlig et gammelt Stridsspørgsmaal blandt Lovfortolkerne bragt ud af Verden. Som bekendt baseres de svenske private Seddel-

banker paa solidarisk Ansvar for alle Interessenter, men det har (se nærv. Tidsskr. 1880 XV S. 328—29) altid været tvivlsomt, om dette solidariske Ansvar var principalt (strax kunde gøres gældende mod hver enkelt, naar Banken standsede sine Betalinger) eller subsidiaert, altsaa kun for saa vidt en Afvikling af Bankens Bo viste dens Mangel paa Evne til at opfylde sine Forpligtelser. Loven har, som det kunde ventes, valgt det sidste af disse Alternativer. Den foreskriver Nedsættelsen af en Vurderingskommission for den fallerede Seddelbanks Aktiva, sammensat af en Repræsentant for Kreditorerne, en for de solidariske Interessenter og en af Finansministeriet udvalgt; viser det sig da ved Vurderingen, at Aktiverne ikke forslaa til at bestride Gælden og Konkursomkostningerne, skal det manglende Beløb plus $\frac{1}{10}$ deraf ufortøvet udskrives hos de solidariske Interessenter »i Forhold til det Antal Lodder, enhver af dem ifølge Listen over Deltagerne i Banken er Indehaver af.« Ved denne Udskrivning medregnes ikke Deltagere, der selv vitterligt ere Konkurs. Paa samme Maade forholdes der, hvis ny Udskrivning senere skulde vise sig nødvendig. Det saaledes udskrevne Beløb skal indbetales inden en vis Frist, mindst to, senest tre Maaneder efter den Dag, da Beslutning blev tagen om Udskrivningen. Dog gives der Interessenterne Adgang til visse Lettelser i Betalingsvilkaarene, dels naar det udskrevne Beløb udgør mere end Halvdelen af vedkommende Interessents Andel i Bankens Grundfond, dels i al Almindelighed for de $\frac{3}{4}$ af Beløbet mod Sikkerhedsstillelse, som godkendes af Boet. Den Interessent, der ikke opfylder sin Forpligtelse til at yde Tilskud, er ikke blot underkastet Exekution fra Boets Side uden Dom eller Kendelse, men vil endog paa Boets eventuelle Begæring være at erklære i Konkurs. Viser det sig senere, at Tilskuddene ikke medgaa til at dække Passiva og Skifteomkostninger, tilbagebetales det overskydende med Rente, førend nogen Dividende fordeles til Interessenterne.

Nogen Anmeldelse i Boet af Fordringer paa Grund af Indlaan eller anden Konto behøve Bankkreditorer ikke at

foretage, for saa vidt de findes optagne i den Fortegnelse over Bankens Forpligtelser, der skal fremlægges til Eftersyn ved alle Bankens Kontorer i de sidste 30 Dage for Anmeldelsesfristens Udløb. Derimod vil der for Sedlernes Vedkommende ved offentlig Kundgørelse blive foreskrevet en Frist af to Aar, i Løbet af hvilken de ville være at forevise og bogføre for at give Ret til Dividende i Bankens Konkurs. Sedlerne kunne ved denne Lejlighed ogsaa afleveres mod et af Statens Tilsynshavende udstedt Modtagelsesbevis, og i saa Fald har Seddelkreditor Ret til at stemme ligesom andre Kreditorer i Boets Anliggender.

Disse ere den nye Lovs Hovedbestemmelser. Særligt bør fremhæves, at de ikke gælde for de paa Solidaritet grundede, men til Seddeludstedelse uberettigede »Folkbanker«, for hvis Vedkommende Ansvarets Omfang altsaa endnu er tvivlsomt. En Højesteretsdom fra den nyeste Tid har dog underkendt det Krav, som af en falleret »Folkebanks« Bestyrelse var rejst mod en enkelt Interessents Bo paa Dækning for hele Bankens Underskud.

Ved Lovforslagets Forelæggelse i Statsraadet udtalte Finansministeren sig i en Retning, der tyder paa megen Sympathi for Bankreformens Gennemførelse. Han fastslog Enbanksystemet som endeligt Maal og fremhævede Nødvendigheden af at skabe konstitutionelle Garantier for Rigsbanken, saa at den som eneste Seddelproducent kom til at sortere ikke under Rigsdagen alene — som nu — men under Regering og Rigsdag i Forening. De Overgangsregler, som Enbanksystemets Indførelse vilde udfordre, burde gøres saa lidet betyngende for de private Seddelbanker som muligt, og Ministeren haabede allerede for Rigsdagen 1890 at kunne fremlægge Forslag i denne Retning.

Det kommende Aar tør altsaa ventes at ville bringe os et stort Skridt nærmere til Reformens Virkeliggørelse.

Stockholm, Juli 1889.

I. H.